

Sygn. akt VIII C 2489/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.R. Bartek Męcina

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej we W.

przeciwko pozwanemu M. G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9.588,66 zł (dziewięć tysięcy pięćset osiemdziesiąt osiem złotych sześćdziesiąt sześć groszy) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie w stosunku rocznym, od kwoty 7.896,31 zł (siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt sześć złotych trzydzieści jeden groszy) od dnia 27 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 320,69 zł (trzysta dwadzieścia złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 2489/18

UZASADNIENIE

W dniu 9 lipca 2018 roku powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna we W. wytoczył przeciwko pozwanemu M. G. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 9.798,66 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 7.896,31 zł od dnia 27 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 28 listopada 2014 roku udzielił M. G. pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której pozwany otrzymał kwotę 14.210,53 zł. Pozwany zobowiązał się do spłaty zgodnie z harmonogramem, lecz pomimo wezwań i monitów nie wywiązał się z obowiązku spłaty należności. Zobowiązanie pozwanego stało się wymagalne w dniu 13 czerwca 2017 r. Na dochodzoną pozew należność składają się następujące kwoty: 7.896,31 zł z tytułu należności głównej, 1.692,35 zł z tytułu odsetek jako różnica pomiędzy sumą odsetek umownych w kwocie 2.144,28 zł naliczonych od dnia zawarcia umowy i odsetek karnych w kwocie 1.060,66 zł naliczonych od dnia 28 grudnia 2014 r., a sumą odsetek zapłaconych przez pozwanego w kwocie 1.523,26 zł oraz 210 zł z tytułu kosztów, opłat i prowizji.

(pozew k. 4- 5)

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi z uwagi na brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

(postanowienie k. 6 v.)

W piśmie z dnia 17 września 2018 r. powód podtrzymał żądanie pozwu oraz wyjaśnił, że szczegółowe wyliczenie odsetek zawarł w wyciągu z ksiąg banku.

(pismo procesowe powoda k. 28)

W dniu 11 października 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi wydał nakaz zapłaty, którym nakazał, aby pozwany zapłacił na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę wraz z umownymi odsetkami oraz koszty procesu.

(nakaz zapłaty k. 28)

W dniu 30 października 2018 r. M. G. złożył sprzeciw, którym zaskarżył powyższy nakaz w całości zgłaszając zarzut nieprawidłowego rozliczenia kredytu przez powoda, niezgodnie z umową i tabelą opłat i prowizji.

(sprzeciw k. 30- 33)

W piśmie z dnia 7 grudnia 2018 r. powód podtrzymał żądanie pozwu. W uzasadnieniu pisma strona powodowa przedstawiła w formie tabeli sposób rozliczenia wszystkich wpłat pozwanego na poczet przedmiotowej umowy pożyczki. Ponadto powód wyjaśnił, że koszty z tytułu opłat i prowizji w wysokości 240 zł wynikają bezpośrednio z umowy pożyczki, a podpisując umowę pozwany zapoznał się z treścią tabeli opłat i prowizji oraz otrzymał pełny jej tekst. W tabeli zawartej w piśmie powód wskazał za jakie czynności windykacyjne, kiedy dokonane i w jakiej jednostkowej wysokości, obciążył M. G. kwotą 240 zł. Ponadto powód wskazał, że rozłożenie należności na raty naruszyłoby jego uzasadniony interes.

(pismo procesowe powoda k. 40- 42)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo już zmianie.

(protokół rozprawy k. 50)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 listopada 2014 roku M. G. zawarł z (...) Bank (...) Spółka Akcyjna we W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Na podstawie umowy bank przyznał pozwanemu pożyczkę w wysokości 14.210,53 zł na okres od 28 listopada 2014 r. do 28 listopada 2018 r. Pozwany upoważnił bank do pomniejszenia udzielonej pożyczki o prowizję w kwocie 800 zł i opłatę za ochronę ubezpieczeniową w kwocie 3.410,53 zł. W związku z tym pożyczkobiorca otrzymał do dyspozycji kwotę 10.000 zł. Kwota naliczonych odsetek umownych od udzielonej pożyczki wynosiła 2.512,67 zł. Całkowita kwota do zapłaty przez pozwanego wynosiła 16.723,20 zł i składała się z kwoty pożyczki w wysokości 10.000 zł, prowizji w wysokości 800 zł, odsetek umownych w wysokości 2.512,67 zł i opłaty za ochronę ubezpieczeniową w wysokości 3.410,53 zł. Spłata kredytu następować miała w okresach miesięcznych w 48 ratach, począwszy od 28 grudnia 2014 r. poprzez dokonywanie spłat na rachunek bankowy, do 28 dnia każdego miesiąca, zgodnie z harmonogramem przesłanym przez powoda. Dokonywane wpłaty były przy tym zaliczane na spłatę zadłużenia w następującej kolejności: kapitał, odsetki, zaległe opłaty, inne koszty, odsetki karne. Brak wymaganej spłaty lub opóźnienie w płatności powodowało naliczenie odsetek od kapitału przeterminowanego i stanowiło podstawę do wszczęcia działań monitujących i windykacyjnych w celu dochodzenia spłaty należności. Stopa odsetek od zadłużenia przeterminowanego była zmienna i wynosiła czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Tabela Opłat i Prowizji stanowiła integralną część przedmiotowej umowy w postaci załącznika nr 1.

(umowa k. 14- 16, załącznik nr 1 k. 16 v., szczególne warunki ubezpieczenia k. 17 v.- 19, wypłata pożyczki k. 19 v.)

Pozwany nie wywiązał się z warunków umowy i nie dokonywał wymaganej spłaty rat pożyczki w kwotach i terminach wskazanych w umowie, doprowadzając do powstania zadłużenia.

(zestawienie wpłat dokonanych na rachunek pożyczki k. 40 v.)

Pismem z dnia 6 marca 2017 roku przesłanym na adres zamieszkania pozwanego, powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki nr (...) z 30 dniowym okresem wypowiedzenia. Jednocześnie powód wezwał pozwanego po upływie okresu wypowiedzenia do zapłaty kwoty 10.016,77 zł. tytułem należności banku z tytułu powyższej umowy.

(wypowiedzenie umowy k. 20, potwierdzenie odbioru k. 22)

W wyciągu z ksiąg banku z dnia 26 czerwca 2018 roku powód określił wysokość zobowiązania pozwanego na łączną kwotę 9.798,66 zł, z czego kwota 7.896,31 zł stanowiła należność główną, kwota 1.692,35 zł stanowiła odsetki za okres od 28 listopada 2014 r. do dnia wystawienia wyciągu, a kwota 210 zł stanowiła koszty, opłaty i prowizje.

(wyciąg z ksiąg banku k. 12- 13)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w znacznej części.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził od M. G. zapłaty kwoty 9.798,66 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 7.896,31 zł od dnia 27 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty, tytułem zobowiązania wynikającego z zawartej w dniu 28 listopada 2014 roku umowy pożyczki gotówkowej nr (...). Na dochodzoną pozew kwotę składało się 7.896,31 zł z tytułu należności głównej, 1.692,35 zł z tytułu odsetek oraz 210 zł z tytułu kosztów, opłat i prowizji. M. G. wnosząc o oddalenie powództwa podniósł zarzut nieprawidłowego rozliczenia pożyczki przez powoda niezgodnie z umową i tabelą opłat i prowizji.

W ocenie Sądu zarzut M. G. nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż w pierwszej kolejności pozwany nie przedstawił żadnych konkretnych argumentów na jego potwierdzenie. Poza tym strona powodowa przedstawiła dowody z dokumentów potwierdzających nie tylko istnienie zobowiązania pozwanego, ale również jego wysokość w dochodzonej pozew wysokości, a mianowicie umowę pożyczki, zestawienie wpłat dokonanych na rachunek pożyczki, a także wyciąg z ksiąg banku. Z powołanych dokumentów wynika wysokość otrzymanego przez pozwanego kapitału, data i wysokość jego spłaty, a także wysokość naliczonych przez bank odsetek i opłat windykacyjnych. Skoro więc pozwany otrzymał pożyczkę gotówkową, z której skorzystał i zobowiązał się do jej terminowej spłaty wraz z odsetkami, którego to obowiązku nie dotrzymał, powód miał prawo żądać od pozwanego spłaty zaległości, na którą złożyły się niespłacony kapitał- 7.896,31 zł oraz skapitalizowane odsetki 1.692,35 zł z tytułu odsetek jako różnica pomiędzy sumą odsetek umownych w kwocie 2.144,28 zł naliczonych od dnia zawarcia umowy i odsetek karnych w kwocie 1.060,66 zł naliczonych od dnia 28 grudnia 2014 r., a sumą odsetek zapłaconych przez pozwanego w kwocie 1.523,26 zł.

Strona powodowa dochodziła w przedmiotowej sprawie od pozwanego także kwoty 210 zł tytułem tzw. kosztów opłat i prowizji. Wysokość i rodzaj poszczególnych opłat i prowizji strona powodowa dokładnie wskazała w piśmie z dnia 7 grudnia 2018 r. Wskazane powyżej opłaty za upomnienia listowne oraz wyjazd interwencyjny zostały zastrzeżone w zawartej przez strony umowie oraz stanowiącej załącznik do umowy Tabeli Opłat i Prowizji, jako obciążające pozwanego w razie niewykonania umowy przez pożyczkobiorcę. W ocenie Sądu powyższy zapis umowy jest niedozwolonym postanowieniem umownym, a jako taki – w świetle przepisu art. 385¹ § 1 k.c. – nie wiąże pozwanego.

Zgodnie z treścią przepisu art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Cytowany przepis jednoznacznie określa granicę swobody umów wskazując, że ta jest ograniczona w szczególności przepisami ustawy. Takim przepisem ograniczającym swobodę umów jest między innymi przepis art. 385¹ § 1 k.c., który znajduje zastosowanie do wszystkich umów konsumenckich.

Zgodnie z jego treścią, postanowienia umowy zawartej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Przepis ten stanowi nadto, iż nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.).

Okoliczności niniejszej sprawy wskazują na to, że w odniesieniu do zastrzeżonych w umowie należności za czynności wierzyciela w postaci tzw. opłat za czynności upominawczo-windykacyjne, należy przyjąć, że postanowienia umowne odnośnie dopuszczalności naliczenia takich opłat nie były z pozwanym jako konsumentem indywidualnie uzgadniane, a niewątpliwie kształtują jego obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. Należy zatem uznać, że postanowienia te nie wiążą pozwanego, gdyż w tym zakresie spełnione są przesłanki z art. 385¹ § 1 k.c. Przedmiotowa umowa pożyczki została zawarta pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem. Pozwany jako pożyczkobiorca nie miał rzeczywistego wpływu na treść postanowień umownych, które zostały mu narzucone przez pożyczkodawcę. Powód posługiwał się wzorcem umowy, zaś kwestionowane postanowienia umowne o opłatach za działania windykacyjne zostały przejęte z wzorca umowy zaproponowanej pozwanemu jako konsumentowi przez kontrahenta. Postanowienie umowne kształtuje określony obowiązek konsumenta, w przypadku uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłat, w sposób niezgodny z dobrymi obyczajami, gdyż zastrzegają na wypadek uchybienia zasadom i terminowi spłat dodatkowe opłaty w stałej wygórowanej wysokości.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego w W. – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zapadłym w sprawie o sygn. akt XVII AmC 624/09, za niedozwolone i zakazane do wykorzystywania w obrocie z konsumentami zostały uznane postanowienia wzorców umownych nakładających na kredytobiorcę obowiązki w postaci konieczności poniesienia kosztów związanych z monitorowaniem kredytobiorcy, w przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z umowy – a dotyczyło to kosztów telefonicznych upomnień, korespondencji kierowanej do kredytobiorcy związanej z nieterminową spłatą kredytu w postaci zawiadomień, upomnień itp., wyjazdu interwencyjnego do kredytobiorcy. Poza tym powód nie udowodnił wysokości roszczenia z tytułu opłat za działania windykacyjne. Poza tabelą zawartą w piśmie z dnia 7 grudnia 2018 r. oraz dowodem doręczenia wypowiedzenia umowy pożyczki, strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających wykonanie czynności windykacyjnych.

Podkreślić należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, przy czym dłużnik jest w opóźnieniu jeżeli nie spełnia świadczenia w określonym terminie. Jeżeli zaś stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe; jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.). Zgodnie z zawartą umową pożyczki, od przeterminowanego kapitału pożyczkodawca mógł domagać się zapłaty odsetek według stopy stanowiącej równowartość czterokrotności bieżącej stopy kredytu lombardowego

Narodowego Banku Polskiego, z ograniczeniem wynikającym z wysokości odsetek maksymalnych obowiązujących od 1 stycznia 2016 roku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu art. 98 k.p.c., gdyż strona powodowa wygrała sprawę niemal w całości i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu. Na koszty poniesione przez stronę powodową w łącznej wysokości 320,69 zł złożyły się: opłata od pozwu- 300 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa- 17 zł i opłata notarialna tytułem potwierdzenia za zgodność odpisu pełnomocnictwa- 3,69 zł. Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 320,69 zł.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.